

DEKLARACE PSYCHOSOCIÁLNÍCH PRÁV

Světový kongres urgentní medicíny a medicíny katastrof (WCDEM 2009)
Mezinárodní psychosociální pracovní skupina Světové asociace pro urgentní
medicínu a medicínu katastrof (WADEM)

VODÍTKA/PRINCIPY - VÝZVA K AKCI

15. května 2009, Kanada, BC, Victoria

Bylo rozhodnuto, že:

- 1) Každý, včetně záchranářů, přeživších, rodin, v širším kontextu komunit zasažených všemi typy přírodních nebo člověkem způsobených katastrof, včetně válek, má právo na **integrovanou, holistickou, psychosociální (PS) podporu, intervence a trénink trvalejšího charakteru** – které **respektují různorodost, kulturu a pohlaví**.
- 2) Je profesionální odpovědností psychosociálních lídrů (tzn. těch, kdo mají přednostní přístup ke znalostem a pochopení PS principů a konceptů), aby **proaktivně oslovovali a působili na osoby, které odpovídají za tvorbu politik** v bezpečnostní a zdravotní oblasti, a to tím způsobem - aby byly PS principy a trénink tvořivě a flexibilně integrovány a zahrnovány do všech aspektů **plánování kvalifikace lidských zdrojů** pro reakci na mimořádné události i pro fázi nápravy škod a zotavení.
- 3) Vzhledem ke zvyšující se četnosti a působení katastrof, rizik, hrozeb a globálních konfliktů je naléhavé a společensky závazné, aby byly PS programy a politiky tvořivě a flexibilně **zahrnovány do všech úrovní státních a nestátních programů** – se zřetelem k jedinečné povaze každé katastrofy.
- 4) Je nezbytné **mobilizovat lokální zdroje a zvyšovat výkonnost a schopnosti** u jednotlivců, rodin a komunit a **propojovat tyto lokální zdroje s týmy záchranářů** a s týmy, které působí v období nápravy škod a zotavení – a to v krátkodobém, střednědobém i dlouhodobém časovém horizontu.
- 5) Odpovědností záchranářů, pracovníků krizového řízení a managerů je **spolupracovat s tiskem, sociálně odpovědnými žurnalisty a médii** při prezentování a informování o přesných zprávách a jejich aktualizacích a dále **integrovat a zapojovat média** smysluplným a přínosným způsobem.
- 6) Je nutné, aby vlády uznaly důležitost a dbaly na **zajištění časného PS vzdělávání a podpory studentům a pedagogům základních, středních i vyšších škol**. Vůdčí osoby komunit, učitelé, osoby odpovědné za rozhodování, vysocí představitelé veřejné správy a církví musí být oprávněni **zabezpečit účinné, na důkazech založené PS intervence**, které zahrnují i **analýzy dlouhodobých přínosů, včetně ekonomických**. Tyto základní prvky musí být zahrnuty v krizovém plánování, připravenosti, reakci i fázi zotavení.

- 7) PS plánování má být **podložené fakty, má být multidimensionální, koordinované a integrované**. Podobně PS management musí být **flexibilní, adaptivní, aktivně spolupracující a schopný a ochotný k mezioborové a přeshraniční spolupráci**.
- 8) V průběhu celého časového kontinua katastrofy musí PS podpora **oceňovat a respektovat lidskou důstojnost a lidská práva** zasažených populací a záchranářů.
- 9) Je důležité, aby WADEM, jeho členové a přívrženci v celém světě, **zařazovali otázky podpory psychosociálního zdraví při katastrofách do všech aspektů přednemocniční a postkatastrofické urgentní medicíny**.
- 10) Je důležité, aby bylo **více prostředků a podpory investováno do PS výzkumu a průzkumu**, aby bylo zajištěno, že programy, politiky, přednemocniční a postnemocniční **intervence a přijímaná rozhodnutí jsou založeny na důkazech a podloženy fakty**.

My, účastníci Světového kongresu urgentní medicíny a medicíny katastrof 2009, uznáváme a schvalujeme tendence globální komunity odborníků z praxe přednemocniční medicíny a medicíny katastrof, kdy dochází k posunu ve směru k podpoře psychosociálního výzkumu a praxe skrze trvalý přenos znalostí, jejich výměnu a mobilizaci.

Tato mezinárodní rezoluce a seznam 10. vodítek, jak ji dne 13. 5. 2009 vytvořila Mezinárodní psychosociální pracovní skupina WADEM, byla uznána a schválena Výborem i Shromážděním WADEM. Díky úsilí WADEM a jeho mezinárodní spolupráci došlo k uznání a docenění psychosociálních vodítek/principů pro způsobilost, která je založená na plánování, komunitní odolnosti a budování kapacity, které zohledňují také kontexty před katastrofou a po jejím skončení.

Podepsáno 15. května 2009, Victoria, Kanada na World Congress on Disaster and Emergency Medicine vedoucími Mezinárodní psychosociální pracovní skupiny:

Gloria Leon
Carol Amaratunga

Překlad a úprava dokumentu:

Štěpán Vymětal

*člen Mezinárodní psychosociální pracovní skupiny WADEM
vedoucí psychologického pracoviště Ministerstva vnitra ČR*